

Vyplňujte jen bílé kolonky!

Formulář vyplňujte na počítači; kolonky se zvětší automaticky podle množství textu.

NETECHNICKÉ SHRNU TÍ PROJEKTU POKUSŮ

Název projektu pokusů	
Predikce nebezpečnosti nepůvodních ryb a raků a optimalizace eradikačních metod invazních druhů	
Doba trvání projektu pokusů	3 roky
Klíčová slova - maximálně 5	Introdukované druhy, rak, eradikace
Účel projektu pokusů - označte jej křížkem (x) do prázdného políčka	
☐	základní výzkum
☐	translační nebo aplikovaný výzkum
☐	vývoj, výroba nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků
☒	ochrana přírodního prostředí v zájmu zdraví a dobrých životních podmínek lidí nebo zvířat
☒	zachování druhů
☐	vyšší vzdělávání nebo odborná příprava
☐	trestní řízení a jiné soudní řízení
Cíle projektu pokusů (např. řešené vědecké neznámé nebo vědecké či klinické potřeby)	
Obecným cílem projektu TH02030687 je zefektivnit kontrolu invazních druhů ryb a raků v ČR a snížit tak jejich negativní dopady na vodní prostředí. Vyhubení původních vodních živočichů a to zvláště největších vodních bezobratlých, vede ke zhoršení samočistících schopností toků a nádrží. Z toho důvodu jsou naši původní vodní živočichové pro vodní ekosystémy velmi významní. Nepůvodní invazní jedinci i populace naruší původní ekosystém, od makrofyt, přes změnu makrozoobentosu, až po ovlivnění rybí obsádky, čímž dochází ke zhoršení jakosti vody v celém povodí a ztrátě samočistících schopností toku. Jde tedy o to vytvořit certifikované metodiky kontroly a eradikace vybraných invazních vodních živočichů (raků a ryb) a výběru nejvhodnějšího postupu eradikace/regulace (mechanické, biomanipulační a chemické postupy). Za tímto účelem jsou v rámci projektu naplánovány laboratorní pokusy účinnosti běžně užívaných eradikačních prostředků na invazní druhy ryb.	
Pravděpodobné potenciální přínosy projektu pokusů (jak by mohlo být dosaženo pokroku ve vašem vědním oboru nebo jaký přínos by z něj člověk či zvířata mohli mít)	
Výsledky projektu umožní návrh účinných mechanismů jak vliv invazních druhů živočichů na ty původní v budoucnu snížit.	
Druhy a přibližné počty zvířat, jejichž použití se předpokládá	
Karas stříbrný (<i>Carassius gibelio</i>), střevlička východní (<i>Pseudorasbora parva</i>), slunečnice pestrá (<i>Lepomis gibbosus</i>), sumeček černý (<i>Ameiurus melas</i>), sumeček americký (<i>Ameiurus nebulosus</i>), kapr obecný (<i>Cyprinus carpio</i>) Je uvažováno s použitím cca 100 ks jedinců od každého druhu.	
Jaké jsou očekávané nežádoucí účinky u zvířat? Jaká je navrhovaná míra závažnosti? Jak bude se zvířaty naloženo po skončení pokusu?	
Na rybách budou testovány různé koncentrace látek spolu s dalšími faktory, jako je např. teplota a obsah kyslíku ve vodě. Bude sledováno chování a průběh účinku na ryby během letální dávky. Uhynulé ryby budou transportovány a zlikvidovány v kafilerii. Závažnost pokusu: zvíře nenabude vědomí.	
Uplatňování 3R (replacement, reduction, refinement)	
Nahrazení používání zvířat: Uveďte, proč je nutné použít zvířata a proč nemohou být využity alternativy bez použití zvířat.	
Pro tento typ pokusu neexistuje alternativní metoda, uvedený počet zvířat je minimální vzhledem k stanoveným cílům projektu.	
Omezení používání zvířat: Vysvětlíte, jak lze zajistit použití co nejmenšího počtu zvířat.	
Bude použit nejmenší možný počet pokusných zvířat tak, aby bylo možné pokus statisticky vyhodnotit.	
Šetrné zacházení se zvířaty: Vysvětlíte volbu druhu zvířat, a proč se v případě tohoto zvířecího modelu jedná o nejšetrnější použití z hlediska vědeckých cílů.	
Vysvětlíte obecná opatření, která budou přijata za účelem snížení újmy způsobené zvířatům na minimum.	
Plánované experimenty jsou jedinou možnou alternativou studia a objektivního hodnocení vlivu eradikačních látek na cílenou skupinu živočichů (invazní druh), tak další druhy běžně přítomné v jeho okolním prostředí. K pokusu byl zvolen minimální možný počet jedinců, kteří budou v laboratorních podmínkách sledováni a až na působení letální dávky látky.	